

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภัยพิบัติ ไฟป่า

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว



ภัยพิบัติ ไฟป่า



จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบายความหมาย
ของไฟฟ้าได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒.๑ นักเรียนวิเคราะห์

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ

ทางกายภาพของพื้นที่กับ

การเกิดไฟป่าได้ถูกต้อง



จุดประสงค์

๒.๒ นักเรียนวิเคราะห์

แนวทางการป้องกัน

การเกิดไฟป่าได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๓. นักเรียนอธิบายถึงคุณค่า
และความสำคัญของการศึกษา
เรื่องภัยพิบัติได้อย่างมีเหตุผล



ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

อุทกภัย

วาตภัย

แผ่นดินไหว

สึนามิ

ดินโคลนถล่ม

ไฟป่า

ไฟป่า

ไฟที่เกิดขึ้น แล้วลุกลามไหม้
ในป่า โดยปราศจากการควบคุม
อาจเกิดขึ้นจากสาเหตุธรรมชาติ
หรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์
แล้วส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
และการดำรงชีวิตของมนุษย์





ไฟป่า อุทยานแห่งชาติแม่วะ



ทะเลเพลิงที่ภูกระดังง

จาก sanook <https://www.sanook.com/news/8034110/>



เร่งคุมไฟป่าสะเมิง

จาก sanook <https://www.sanook.com/news/8360014/>

ไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง จ.นครศรีธรรมราช



จาก ThaiPBS <https://www.youtube.com/watch?v=NvPgQqPfO4g>

สาเหตุ การเกิดไฟป่า





สาเหตุการเกิดไฟป่า

สาเหตุจากธรรมชาติ

สาเหตุจากมนุษย์

สาเหตุจากธรรมชาติ

๑. **ฟ้าผ่า** เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดไฟป่าในเขตอบอุ่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศแคนาดา



สาเหตุจากธรรมชาติ

๒. **กิ่งไม้เสียดสีกัน** อาจเกิดขึ้นได้ในพื้นที่ป่าที่มีไม้ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่นและมีสภาพอากาศแห้งจัด เช่น ในป่าไผ่หรือป่าสน



สาเหตุจากมนุษย์

๑. **เก็บหาของป่า** เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดไฟป่ามากที่สุด การจุดไฟส่วนใหญ่มุ่งเพื่อให้พื้นป่าโล่ง เดินสะดวก หรือให้แสงสว่างในระหว่างการเดินทางผ่านป่าในเวลากลางคืน หรือจุดเพื่อกระตุ้นการงอกของเห็ด หรือจุดเพื่อไล่รบกวนไล่ผึ้ง



สาเหตุจากมนุษย์

๒. **เผาไร่** เป็นสาเหตุที่สำคัญ
รองลงมา การเผาไร่ก็เพื่อกำจัด
วัชพืชหรือเศษซากพืชที่เหลืออยู่
ภายหลังการเก็บเกี่ยว ทั้งนี้เพื่อ
เตรียมพื้นที่เพาะปลูกในรอบ
ต่อไป ไฟจึงลามเข้าป่าที่อยู่ใน
บริเวณใกล้เคียง



สาเหตุจากมนุษย์

๓. **แก๊สจุด** ในกรณีที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีปัญหาความขัดแย้งกับหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องที่ทำกินหรือถูกจับกุมจากการกระทำผิดในเรื่องป่าไม้ ก็มักจะหาทางแก้แค้นเจ้าหน้าที่ด้วยการเผาป่า



สาเหตุจากมนุษย์

๔. **ความประมาท** เกิดจากการเข้าไปพักแรมในป่า ก่อกองไฟแล้วลืมดับ หรือทิ้งก้นบุหรี่ลงบนพื้นป่า



สาเหตุจากมนุษย์

๕. **ล่าสัตว์** คือจุดไฟไล่ให้สัตว์หนีออกจากที่ซ่อน หรือจุดไฟเพื่อให้แมลงบินหนีไฟ หรือจุดไฟเผาทุ่งหญ้า เพื่อให้หญ้างอกขึ้นมาใหม่ ล่อให้สัตว์ชนิดต่าง ๆ เช่น กระต๊อง กวาง กระต่าย มากินหญ้า แล้วดักกรอยิงสัตว์



ผลกระทบ จากไฟฟ้า



ผลกระทบต่อพืช

ลูกไม้ กล้าไม้เล็ก ๆ ในป่า ถูกเผาทำลาย หหมดโอกาสเติบโตเป็นไม้ใหญ่ ส่วนต้นไม้ใหญ่หยุดการเจริญเติบโต เนื้อไม้เสื่อมคุณภาพลง เป็นแผล เกิดเชื้อโรค และแมลงเข้ากัดทำลายเนื้อไม้ สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์เปลี่ยนสภาพเป็นทุ่งหญ้าไปในที่สุด



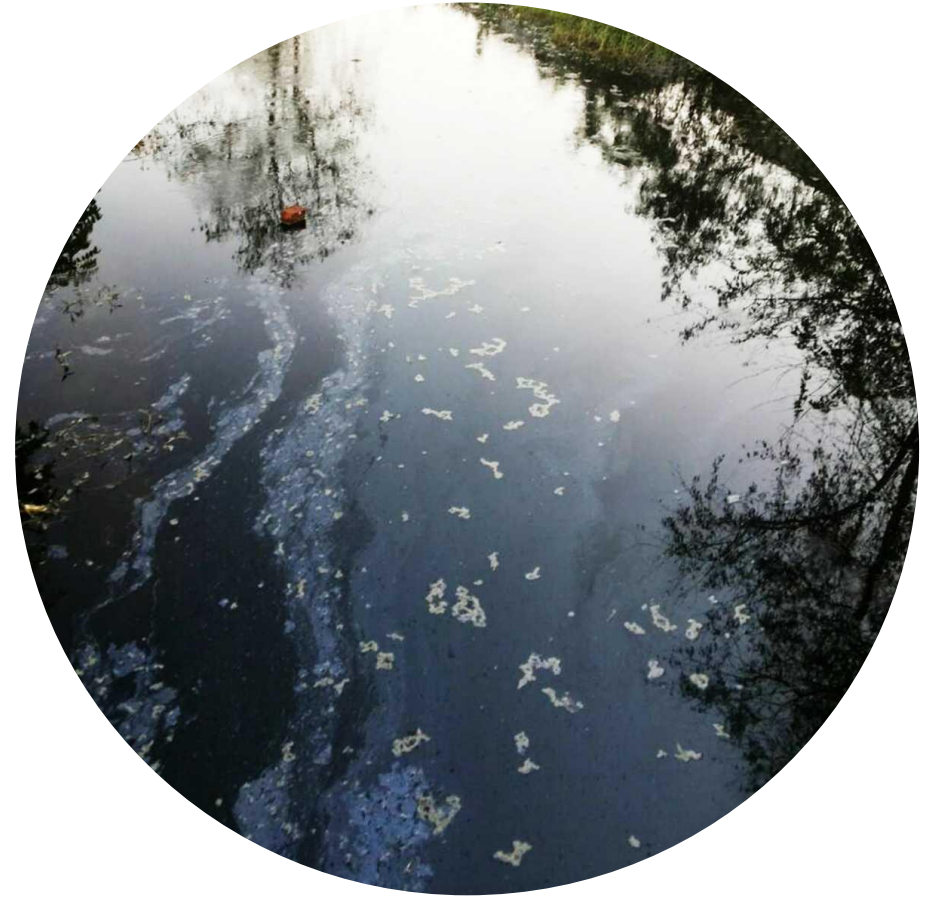
ผลกระทบต่อดิน

เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของดิน
ทำให้ดินมีความสามารถในการดูดซับ
ความชื้นได้น้อยลง เกิดการชะล้างหน้า
ดินเมื่อฝนตก เนื่องจากน้ำจะไหลบ่าไป
ตามหน้าดินและจะกัดผิวหน้าดิน ทำให้
ดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์



ผลกระทบต่อน้ำ

ทำให้คุณสมบัติของน้ำ
เปลี่ยนแปลง เมื่อฝนตกน้ำจะพา
ตะกอนดินที่ถูกเผาจะไหลลงสู่
แม่น้ำ ทำให้น้ำขุ่นและแสงแดดส่อง
ผ่านได้น้อยส่งผลกระทบต่อ
สิ่งมีชีวิตในน้ำและทำให้น้ำเสีย



ผลกระทบต่อสัตว์ป่า

ทำลายแหล่งอาหารของสัตว์ป่า
และเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ทำให้สัตว์ป่ายากที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้
หากสัตว์ป่าหนีไม่ทัน หรือสัตว์ที่
เคลื่อนไหวเชิงช้าจะถูกควันไฟรม
หรือถูกไฟคลอกตายได้



ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

หากไฟป่าที่ลุกลามเข้าที่หมู่บ้าน
จะทำลายทรัพย์สินจึงทำให้ไม่มีของที่จะ
นำไปจำหน่าย ทำให้สูญเสียรายได้
ป่าที่เกิดไฟป่านั้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยว
จะทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว
จำนวนน้อยลง ซึ่งทำให้ขาดรายได้
จากการท่องเที่ยว



ผลกระทบต่อสุขภาพ

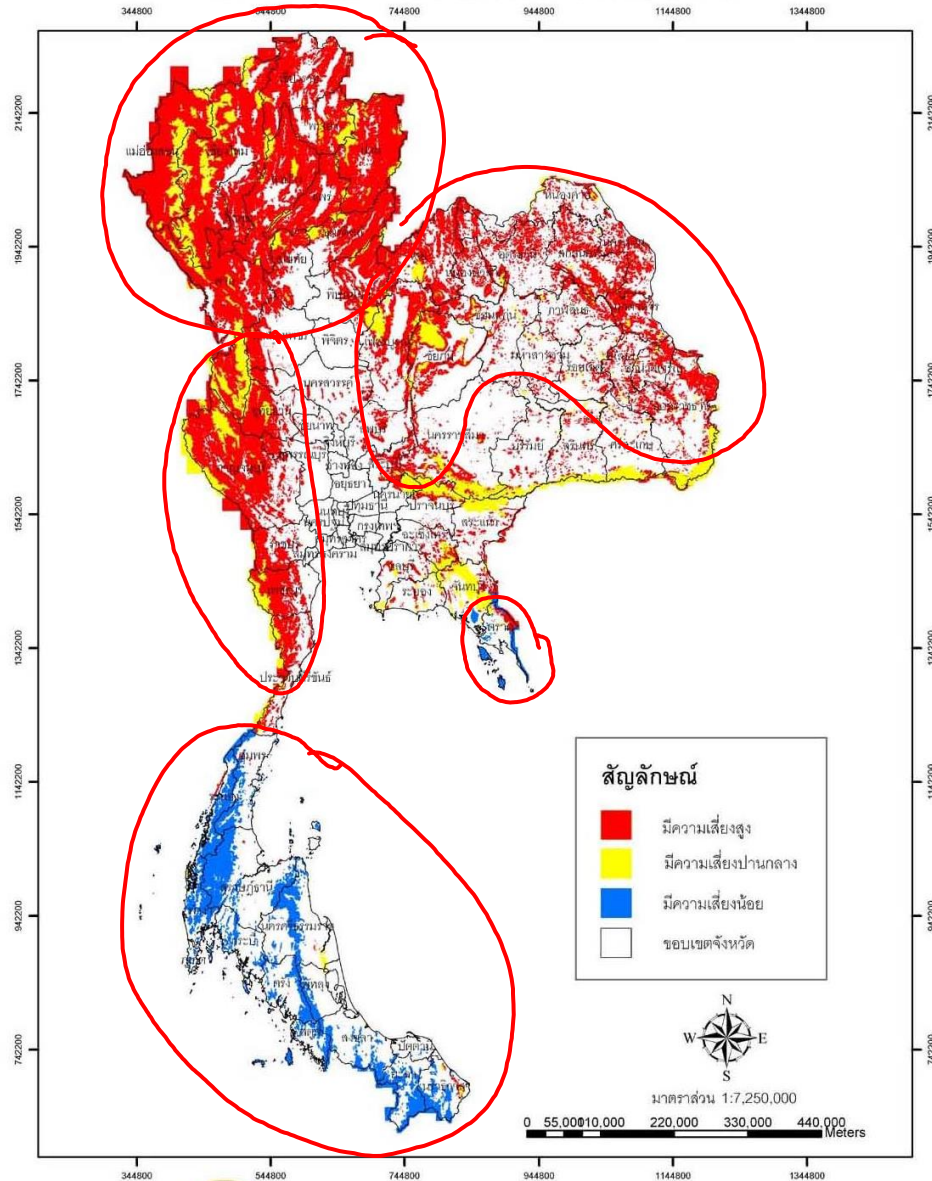
ควันและฝุ่นจากการเกิดไฟป่า
ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์
เช่นส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ
อย่างฝุ่น pm 2.5 ซึ่งเสี่ยงที่จะทำให้เป็น
โรคต่าง ๆ ได้แก่ มะเร็งปอด โรคหัวใจ
ขาดเลือด โรคหลอดเลือดในสมอง โรคที่
เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ



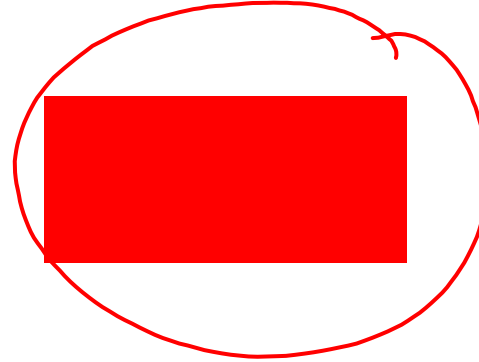
พื้นที่เสี่ยง เกิดไฟป่า



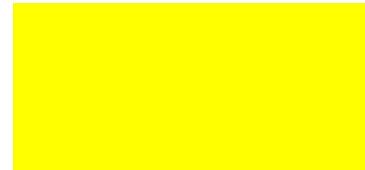
แผนที่
แสดงพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้าในประเทศไทย



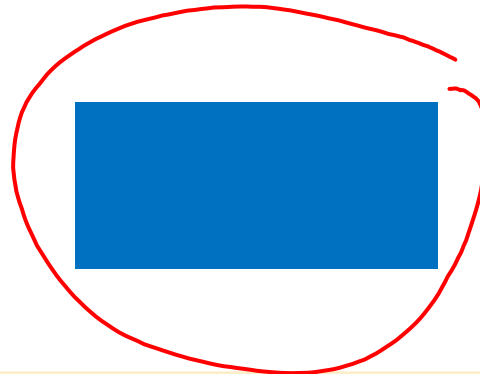
ส่วนควบคุมไฟฟ้า สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟฟ้า
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช



มีความเสี่ยงสูง



มีความเสี่ยงปานกลาง

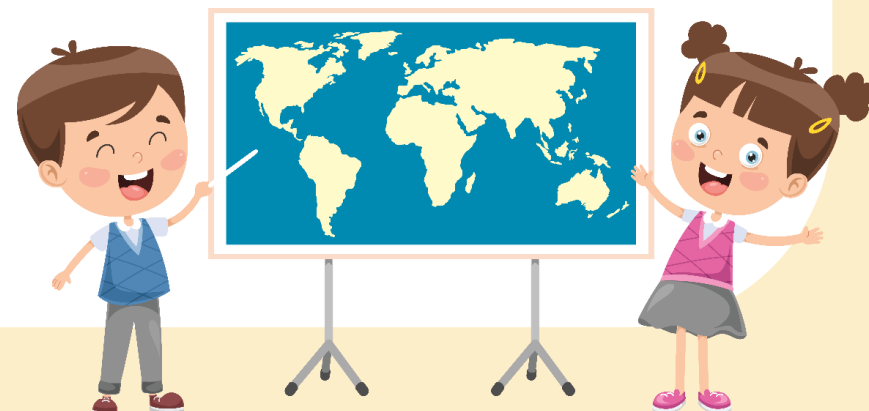


มีความเสี่ยงน้อย

กิจกรรมรู้รอบไฟฟ้า

๑. พื้นที่ภูมิภาคใดของประเทศไทยที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้ามากที่สุด

๒. พื้นที่ภูมิภาคใดของประเทศไทยที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้าน้อยที่สุด



คำถามชวนคิด



นักเรียนจะสามารถเอาตัวรอดจาก
ภัยพิบัติ ไฟป่าได้อย่างไร





วิธีเอาตัวรอดจาก ภัยพิบัติไฟป่า



แนวทางการปฏิบัติตน

๑. หากอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง “ควรจำว่าฤดูไหนมีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง”



แนวทางการปฏิบัติตน

๒. เตรียมตัวทุก
ครั้งในช่วงที่เสี่ยงต่อ
การเกิดไฟป่าเพื่อ
ง่ายต่อการอพยพ



แนวทางการปฏิบัติตน

๓. ทำความสะอาด
บริเวณบ้านไม่ให้มีกอง
ใบไม้ หรือ หญ้าแห้งที่
ง่ายต่อการติดไฟ



แนวทางการปฏิบัติตน

๔. นำวัสดุ สิ่งของที่
ง่ายต่อการติดไฟและ
ระเบิดออกจากพื้นที่ เช่น
ถังแก๊ส ถังสี ถังกระดาศ



แนวทางการปฏิบัติตน

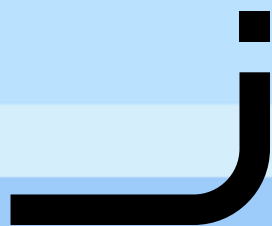
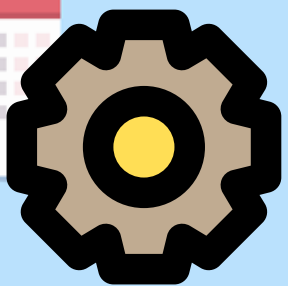
๕. เตรียมสายยาง ถังน้ำ
ท่อส่งน้ำที่สามารถจ่ายน้ำได้
ตลอดเวลา สำหรับดับไฟและ
ป้องกันไฟลุกลามโดยเฉพาะ



แนวทางการปฏิบัติตน

๒. เคลียร์พื้นที่ให้
รถดับเพลิง เดินทางและ
เข้าถึงได้สะดวก ง่ายต่อ
การจัดการปัญหาไฟ
ลุกลาม





ใบงานที่ ๖ เรื่อง ภัยพิบัติ ไฟป่า



คำชี้แจงในการทำ กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนวาดภาพ
เหตุการณ์ไฟฟ้าและตอบ
คำถามต่อไปนี้ให้สมบูรณ์



คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง
ภัยพิบัติ ไฟฟ้า
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตาม
ความเหมาะสม



ใบงานที่ ๖ เรื่อง ภัยพิบัติ ไฟป่า

๑. จงบอกสาเหตุการเกิดภัยพิบัติ ไฟป่า

.....

๒. จงบอกผลกระทบที่เกิดจากไฟป่า

.....

.....

๓. จงบอกลักษณะของพื้นที่ที่เสี่ยงจะเกิดไฟป่า

.....

.....



สรุป

๑. จงบอกสาเหตุการเกิดภัยพิบัติ ไฟป่า

ไฟป่าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ฟ้าผ่า กิ่งไม้เสียดสีกัน และเกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การเผ่าป่า การแกล้งจุด การล่าสัตว์

๒. จงบอกผลกระทบที่เกิดจากไฟป่า

ทำให้สูญเสียผืนป่า สัตว์ป่า และอาจลุกลามพื้นที่ทางการเกษตรเสียหาย บ้านเรือนเสียหาย และก่อให้เกิดฝุ่น คว้น มลพิษทางอากาศ

๓. พื้นที่โอกาสที่จะเกิดภัยพิบัติ ไฟป่า

พื้นที่สูง ที่มีอากาศแห้งแล้ง บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ





ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย / ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ในระดับการประเมินเหล่านี้

ระดับความสามารถ : ดีมาก ค่อนข้างดี ดี พอใช้ ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดีมาก	ค่อนข้างดี	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑.	จำแนกประเภทของหน่วยเศรษฐกิจได้					
๒.	จำแนกความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคารและรัฐบาลได้					
๓.	ยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น					

2. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ/ยังทำได้ไม่ดีคือ..... (อาจตอบได้มากกว่า ๑ อย่าง)

-
-
-

๓. สิ่งที่ดีขึ้นจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (อาจตอบได้มากกว่า ๑ อย่าง)

-
-
-

แบบประเมินตนเอง

ประเมินตนเองหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ ทางกายภาพกับภัยพิบัติ

บทเรียนครั้งต่อไป



สิ่งแวดล้อม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

